

**Finansijski izvještaji za
period koji se završava 31.
decembra 2018. godine i
izvještaj nezavisnog
revizora**

Brčko-gas osiguranje d.d. Brčko

SADRŽAJ

Izvještaj nezavisnog revizora.....	3
Bilans uspjeha za period 01.01.2018. - 31.12.2018. godine	7
Bilans stanja na dan 31.12.2018. godine.....	8
Bilans tokova gotovine za period 01.01.2018. - 31.12.2018. godine	9
Izvještaj o promjenama na kapitalu za period 01.01.2018. - 31.12.2018. godine	10
1. Osnovni podaci o društvu	11
2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja.....	12
3. Pregled značajnih računovodstvenih politika	14
4. Značajne računovodstvene procjene	19
5. Prihodi od premija saosiguranja, reosiguranja neživotnih osiguranja	20
6. Drugi prihodi	21
7. Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose.....	21
8. Naknade šteta, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja	21
9. Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi	22
10. Troškovi bruto zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	23
11. Finansijski prihodi	23
12. Ostali rashodi	23
13. Porez na dobit	24
14. Zarada po akciji	24
15. Nekretnine, postrojenja i oprema	25
16. Dugoročni finansijski plasmani	26
17. Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci.....	27
18. Druga potraživanja	27
19. Kratkoročni finansijski plasmani	28
20. Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	28
21. Aktivna vremenska razgraničenja.....	29
22. Kapital	29
23. Dugoročna rezervisanja.....	29
24. Obaveze za poreze, doprinose i druge kratkoročne obaveze.....	30
25. Pasivna vremenska razgraničenja.....	30
26. Transakcije sa povezanim pravnim licima	31
27. Upravljanje rizicima osiguranja	32
28. Upravljanje finansijskim rizicima	32
29. Poreski propisi	33
30. Mišljenje ovlaštenog aktuara	33
31. Događaji nakon datuma izvještavanja	34
32. Usaglašavanje potraživanja i obaveza	34

Izvještaj nezavisnog revizora

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Vase Pelagića 2/IV
78 000 Banja Luka
Republika Srpska
Bosna i Hercegovina

T +387 51 211 509; +387 51 211 294
F +387 51 211 501
E office@grantthornton.ba
www.grantthornton.ba

Akcionarima Brčko-gas osiguranje d.d. Brčko

Mišljenje

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Brčko-gas osiguranje d.d. Brčko (u daljem tekstu "Društvo"), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2018. godine, i bilans uspjeha, izvještaj o ostalim dobitcima i gubicima perioda, izvještaj o promjenama na kapitalu i bilans tokova gotovine za godinu koja se završava na navedeni datum, uključujući i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomena uz finansijske izvještaje.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji fer prikazuju u svim materijalno značajnim aspektima, finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2018. godine i njegovu finansijsku uspješnost, te njegove novčane tokove za godinu koja je tada završila u skladu s Zakonom o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta i propisima Agencije za osiguranje Republike Srpske.

Osnova za mišljenje

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljno opisane u našem izvještaju u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo u odnosu na Društvo u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA), i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Uvjereni smo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Ključna pitanja

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Ova pitanja su obrađena u kontekstu revizije finansijskih izvještaja u cijelini, kao i u formiranju našeg mišljenja o njima i mi ne izražavamo posebno mišljenje o ovim pitanjima.

Ključna pitanja revizije: Rezervisanja za nastale neprijavljenе štete	Revizijski pristup
<p>Rezerve za štete na dan 31.12.2018. godine u iznosu od 5.525.439 KM (napomena br. 25) se sastoje iz: rezervi za prijavljene štete i rezervi za štete koje su nastale i nisu prijavljene do kraja obračunskog perioda za koji se utvrđuje rezerva šteta (IBNR).</p> <p>Postoji rizik da Društvo nije adekvatno izvršilo obračun rezervacija za nastale neprijavljene štete zbog kompleksnosti aktuarskih metoda koje se koriste prilikom obračuna IBRN.</p> <p>U obračunu rezervi za nastale neprijavljene štete (IBNR) korištena je metoda ulančanih ljestvica (poznata i kao chain ladder ili CL metoda) za procjenu ukupnog iznosa konačnih šteta. Metoda je opšte priznata i prihvaćena aktuarska metoda a njena primjena je definisana u članu 14. Pravilnika o tehničkim rezervama Agencije za osiguranje Republike Srpske (u daljem tekstu: Pravilnik) (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 116/06).</p> <p>Uprava provjerava štete i premije, ulazne pretpostavke za modele i odgovorni su za imenovanje ovlaštenog nezavisnog aktuara koji ima zadatak pregledati procijenjena rezervisanja kako bi se osiguralo da su adekvatna.</p>	<p>Prilikom revizije obračuna IBNR, napravili smo testove kontrola, detalja i analitičke procedure. Takođe, uporedili smo aktuarske metode i pretpostavke koje koristi Uprava s podacima unutar tržista osiguranja i sa priznatim aktuarskim procedurama.</p> <p>Naše procedure uključuju pregled pretpostavki koje je koristio nezavisni ovlašćeni aktuar, provjeru ulaznih podataka za obračun IBNR, razumijevanje donesenih zaključaka, te ocjenu konzistentnosti korištene metodologije.</p> <p>U okviru revizorskih procedura, angažovali smo nezavisnog ovlašćenog aktuara kako bismo analizirali i kritički ispitali i potvrdili kalkulaciju rezervisanja za IBNR. Uporedili smo nezavisnu analizu i onu koju je sproveo Društvo, te nismo uočili materijalno značajne razlike.</p> <p>Na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, smatramo da je obračun rezervacija za štete koje su nastale i nisu prijavljene do kraja obračunskog perioda za koji se utvrđuje rezerva šteta zadovoljavajući.</p> <p>Takođe, ocijenili smo adekvatnost objelodanjivanja navedenih rezervi u finansijskim izvještajima i utvrdili smo da su primjerena. Obračun rezervi se radi konzistentno iz godine u godinu odnosno nije vršena proizvoljna izmjena metode ili osnova obračuna.</p>

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i fer prikazivanje finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja kao i za takve interne kontrole za koje Rukovodstvo Društva utvrdi da su neophodne i koje omogućavaju sastavljanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale uslijed pranevjere ili greške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanje po vremenski neograničenom poslovanju i objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja koja se odnose na nastavak poslovanja i korištenje računovodstvene osnove stalnosti poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji, kao cjelina, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati revizorov izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomski odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostačni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazeњe internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrol relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrol Ustanove;
- ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava;
- zaključujemo o primjerenošći korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja i, temeljno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Ustanove da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem revizorskem izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;

- ocjenjujemo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji, osnovne transakcije i događaje na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo sa onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i sve značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

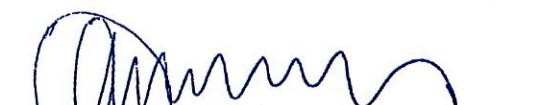
Takođe obezbeđujemo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtjeva u vezi sa nezavisnošću i da ćemo im saopštiti sve odnose i ostala pitanja za koje se u razumnoj mjeri može očekivati da se odražavaju na našu nezavisnost, i, gdje je to primjenljivo, odgovarajuće mjere zaštite.

Od pitanja saopštenih licima ovlašćenim za upravljanje, određujemo ona pitanja koja su bila od najvećeg značaja u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i, shodno tome, predstavljaju ključna pitanja revizije. Mi opisujemo ova pitanja u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakon ili regulativa isključuju javno objelodanjivanje u vezi sa pitanjem ili, kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, odlučimo da pitanje ne bi trebalo da se saopšti u našem izvještaju zbog toga što se u razumnoj mjeri može očekivati da negativne posljedice saopštavanja prevaziđu korist za javni interes od saopštavanja tog pitanja.

Banja Luka, 5. april 2019. Godine

Aleksandar Džombić, PhD
Managing Partner – Direktor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Dr Aleksandar Džombić
Ovlašćeni revizor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Bilans uspjeha za period 01.01.2018. - 31.12.2018. godine

Bilansne pozicije	Napomene	2018. u KM	2017. u KM
Poslovni prihodi			
Prihodi od premije osiguranja, saosiguranja, reosiguranja neživotnih osiguranja	5	16.032.431	15.859.815
Prihod od premije osiguranja, saosiguranja i reosiguranja neživotnih osiguranja		-	649.175
Prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja neživotnih osiguranja		248.467	273.007
Prihodi od povrata poreskih i drugih dažbina i prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl.		76.011	116.251
Drugi poslovni prihodi	6	472.732	307.392
		16.829.641	17.205.640
Poslovni rashodi			
Funkcionalni rashodi			
Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose	7	441.001	468.067
Naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja	8	8.067.642	7.030.583
		8.508.643	7.498.650
Troškovi sprovođenja osiguranja			
Troškovi amortizacije i rezervisanja		141.234	117.428
Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi	9	2.124.914	2.591.390
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	10	1.629.887	1.676.127
		3.896.035	4.384.945
Ukupno poslovni rashodi		12.404.678	11.883.595
POSLOVNI DOBITAK			
Finansijski prihodi	11	447.597	343.951
Finansijski rashodi		(22.100)	(252.760)
Ostali prihodi		87.441	106.257
Ostali rashodi	12	(289.260)	(410.484)
Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine		-	-
Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine		(868)	(1.152)
DOBITAK PRIJE OPOREZIVANJA		4.647.773	5.107.857
Porez na dobit	13	(467.593)	(588.362)
UKUPAN NETO DOBITAK PERIODA		4.180.180	4.519.495
ZARADA PO AKCIJI	14	674,22	728,95

Bilans stanja na dan 31.12.2018. godine

Bilansne pozicije	Napomene	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Stalna imovina			
Nematerijalna sredstva		10.500	-
Nekretnine, postrojenja oprema i investicione nekretnine	15	5.213.571	5.301.318
Dugoročni finansijski plasmani	16	10.736.249	4.438.478
		<u>15.960.320</u>	<u>9.739.796</u>
Tekuća imovina			
Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci	17	1.157.870	1.345.182
Potraživanja iz specifičnih poslova		96.362	46.793
Druga potraživanja	18	1.225.798	1.173.829
Kratkoročni finansijski plasmani	19	5.813.837	10.964.510
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	20	1.138.224	1.543.878
Aktivna vremenska razgraničenja	21	677.767	501.805
		<u>10.109.858</u>	<u>15.575.997</u>
POSLOVNA AKTIVA		26.070.178	25.315.793
Vanbilansna aktiva		3.865	15.304
UKUPNO AKTIVA		26.074.043	25.331.097
Kapital			
Osnovni kapital	22	6.200.000	6.200.000
Rezerve iz dobitka		620.000	570.000
Nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava		46.480	46.480
Nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju		(154.952)	(154.318)
Neraspoređeni dobitak		4.296.995	4.566.816
		<u>11.008.523</u>	<u>11.228.978</u>
Dugoročna rezervisanja	23	461.544	459.333
Kratkoročne obaveze			
Obaveze za premiju i specifične obaveze		40.034	12.593
Obaveze po osnovu zarada i naknade zarada		97.881	93.384
Druge obaveze iz poslovanja		117.108	157.310
Obaveze za poreze, doprinose i druge kratkoročne obaveze	24	442.225	2.145
Pasivna vremenska razgraničenja	25	13.902.863	13.362.050
		<u>14.600.111</u>	<u>13.627.482</u>
POSLOVNA PASIVA		26.070.178	25.315.793
Vanbilansa pasiva		3.865	15.304
UKUPNO PASIVA		26.074.043	25.331.097

**Bilans tokova gotovine za period 01.01.2018. - 31.12.2018.
godine**

	2018. u KM	2017. u KM
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi od premije osiguranja, saosiguranja i primljenih avansi	16.151.497	16.110.609
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	2.313.992	1.610.631
Odlivi po osnovu naknade šteta iz osiguranja i udjela u štetama iz saosiguranja i dati avansi	(6.675.678)	(5.988.156)
Odlivi po osnovu premija saosiguranja, reosiguranja, retocesije	(490.271)	(472.581)
Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	(1.742.261)	(1.877.153)
Odlivi po osnovu troškova sprovođenja osiguranja	(2.200.292)	(3.205.568)
Odlivi po osnovu poreza na dobit	(592.081)	(459.792)
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	(2.358.168)	(1.628.121)
Neto priliv/ (odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti	4.406.738	4.089.869
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	3.905.213	6.743.664
Prilivi po osnovu kamata	126.698	155.311
Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	576.296	517.906
Odlivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	(2.001.500)	(6.478.137)
Odlivi po osnovu kupovine akcija I udjela u kapitalu	(300.000)	(1.250.000)
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih ulaganja, NPO, investicionih nekretnina	-	(292.942)
Odlivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	(3.158.581)	(391.107)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(851.874)	(995.305)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Priliv po osnovu povećanja osnovnog kapitala	-	500.000
Odlivi po osnovu isplaćenih dividendi	(3.960.517)	(4.499.450)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	(3.960.517)	(3.999.450)
NETO PRILIV / ODLIV GOTOVINE	(405.653)	(904.886)
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	1.543.877	2.448.764
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	1.138.224	1.543.878

**Izvještaj o promjenama na kapitalu za period 01.01.2018. -
31.12.2018. godine**

	Osnovni kapital	Ostale rezerve	Nerealizovani dobici/gubici	Neraspoređeni dobitak/ nepokriveni gubitak	Ukupno
<u>u KM</u>					
Stanje na dan 01.01.2017. godine	5.700.000	(110.233)	570.000	4.547.319	10.707.086
Nerealizovani dobici/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	2.395	-	-	2.395
Neto dobitak/gubitak perioda	-	-	-	4.519.495	4.519.495
Raspodjela dobiti	-	-	-	(4.500.000)	(4.500.000)
Emisija akcijskog kapitala	500.000	-	-	-	500.000
Stanje na dan 31.12.2017./ 01.01.2018. god.	6.200.000	(107.838)	570.000	4.566.814	11.228.976
Nerealizovani dobici/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	(634)	-	-	(634)
Neto dobitak/gubitak perioda	-	-	-	4.180.180	4.180.180
Objavljene dividende i drugi vidovi raspodjele dubitka i pokriće gubitka	-	-	-	(4.450.000)	4.450.000
Emisija akcijskog kapitala	-	-	50.000	-	50.000
Stanje na dan 31.12.2018. godine	6.200.000	(108.472)	620.000	4.296.994	11.008.522

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

1. Osnovni podaci o društvu

Dioničarsko društvo za osiguranje Brčko-gas osiguranje (u daljem tekstu Društvo) registrovano je u Osnovnom суду у Bijeljini под бројем улозка: Fi-1140/98, а на основу Решења Министарства финансија Републике Српске о издавању дозволе за обављање послова осигурања бр. 04-4728/98 од 17. септембра 1998. године.

Društvo je Rješenjem Agencije za osiguranje Republike Srpske број 05-127-2/07 од 23.01.2008. године добило дозволу за обављање свих врста неživotnih осигурања, и time uskladilo своје пословање у складу са новим Законом о društvima za osiguranje („Службени гласник Републике Српске“ број 17/05).

Društvo je upisano u sudski registar kod Osnovnog суда у Brčkom, под бројем D-283/02 са матичним-регистрацијским бројем предмета уписа 1-146 и бројем идентификационе ознаке 1.

Sjedište Društva je у Brčkom, Banjalučka 8.

Matični број Društva је: 1-146, а JIB је 4600013830004

На дан 31. decembra 2018. године Društvo je imalo 124 zaposlena radnika (31. decembar 2017. godine 126 zaposlena radnika).

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Osnove za sastavljanje finansijskih izvještaja

Društvo sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa računovodstvenim propisima Brčko Distrikta BiH i propisima Agencije za osiguranje Republike Srpske koji regulišu finansijsko izvještavanje društava za osiguranje.

Na osnovu Zakona o računovodstvu i reviziji, pravna lica i preduzetnici u Brčko Distriktu su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procjenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i objelodanjivanje finansijskih izvještaja vrše u skladu sa zakonskom i profesionalnom regulativom, koja podrazumijeva Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izvještaja („Okvir“), Međunarodne računovodstvene standarde („MRS“), odnosno Međunarodne standarde finansijskog izvještavanja („MSFI“), kao i tumačenja koja su sastavni dio standarda.

Prezentacija finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji Društva su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za društva za osiguranje („Službeni glasnik RS“, broj 108/15), Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca izvještaja o promjenama na kapitalu („Službeni glasnik RS“, broj 63/16), kao i Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za društva za osiguranje („Službeni glasnik RS“, broj 63/16).

Računovodstveni metod

Finansijski izvještaji su sastavljeni po osnovu procjenjivanja istorijske vrijednosti osim finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju koji se procjenjuju po fer vrijednosti. Ostala finansijska imovina i obaveze iskazani su po amortizovanoj vrijednosti, umanjenoj za odgovarajuće ispravke vrijednosti.

Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji Društva sastavljeni su na osnovu načela stalnosti poslovanja.

Korišćenje procjenjivanja

Prezentacija pojedinačnih finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procjena, objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja pojedinačnih finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i prepostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja pojedinačnih finansijskih izvještaja, a budući stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa. Ove procjene se najvećim dijelom odnose na procjene korisnog vijeka upotrebe nekretnina i opreme, procjene obezvrjeđenja potraživanja iz poslovnih odnosa, fer vrjednovanje finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju koji se ne kotiraju, rezervisanja za prijavljene, a nelikvidirane štete, rezervisanja za nastale, a neprijavljene štete, rezervisanja za izravnanje rizika, druga osiguravajuća tehnička rezervisanja, rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade i ostala rezervisanja.

Uticaj i primjena novih i revidovanih Međunarodnih standarda za finansijsko izvještavanje ("IFRS") i Međunarodnih računovodstvenih standarda ("IAS")

(a) Propisi, standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu u Republici Srpskoj

Priloženi finansijski izvještaji sastavljeni su uz primjenu Međunarodnih računovodstvenih standarda (IAS), odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (IFRS), koji su bili u primjeni na dan 1. januara 2009. godine i na njima zasnovanim propisima o računovodstvu Republike Srpske..Naime, na osnovu odredbi Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", broj 94/15), sva pravna lica sa sjedištem u Republici Srpskoj su u obavezi da u potpunosti primjenjuju IAS, odnosno IFRS, kao i Međunarodni standard finansijskog izvještavanja za male i srednje entitete ("IFRS for SMEs"), Međunarodne računovodstvene standarde za javni sektor ("IPSASS"), Međunarodne standarde vrednovanja ("IVS"), Međunarodne standarde za profesionalnu praksu interne revizije, Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje, Kodeks etike za profesionalne računovođe i prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Odbor za međunarodne računovodstvene standarde ("IASB") i sva prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Međunarodna federacija računovođa ("IFAC").

Pored navedenog, u skladu sa prethodnim Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", broj 36/09 i 52/11), dana 15. jula 2010. godine Upravni odbor Saveza računovođa i revizora Republike Srpske ("Savez RR RS") je donio "Odluku o početku obavezne primjene izdanja MRS/MSFI (objavljenih do 1. januara 2009. godine)", a na osnovu "Odluke o ovlašćenjima za prevod i objavljivanje" nadležne Komisije za računovodstvo i reviziju Bosne i Hercegovine od 10. marta 2006. godine (Službeni glasnik BiH, broj 81/06), kojom se takva ovlašćenja daju Savezu RR RS. Navedeno izdanje IAS/IFRS je odobreno od strane Fondacije odbora za Međunarodne računovodstvene standarde kao zvanični prevod na srpski jezik za Bosnu i Hercegovinu (Republiku Srpsku), Srbiju i Crnu Goru. Prema navedenoj Odluci IAS/ IFRS objavljeni do 1. januara 2009. godine obavezno se primjenjuju na finansijske izvještaje sačinjene i prezentovane u Republici Srpskoj za obračunske periode koji počinju 1. januara 2010. godine ili kasnije. Međutim, promjene u važećim Standardima i tumačenjima, kao i novousvojeni Standardi i tumačenja, izdati nakon 1. januara 2009. godine, nisu objavljeni i zvanično usvojeni u Republici Srpskoj.

Rukovodstvo Društva analizira promjene u važećim Standardima i tumačenjima, kao i novousvojene standarde i tumačenja izdata nakon 1. januara 2009. godine, i nakon ustanovljavanja Standarda i tumačenja koji su relevantni za Društvo, iste primjenjuje u sastavljanju svojih finansijskih izvještaja prije nego što oni budu zvanično prevedeni i objavljeni u Republici Srpskoj.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Prihodi i rashodi

Prihodi od premije ostalih osiguranja

Prihod od premije osiguranja predstavljaju fakturisane iznose premija u tekućem obračunskom periodu, uvećane za prenosne premije na početku godine i umanjene za prenosne premije na kraju obračunskog perioda. Prihodi od premije osiguranja se uključuju u ukupan prihod u skladu sa rokovima i periodima pokrivanja rizika iz odgovarajućih ugovora o osiguranju.

Prenosna premija se obračunava za dijelove fakturisanih premija koji se odnose na naredne obračunske periode. Prenosna premija se obračunava metodom „pro rata temporis“ na fakturisanu bruto premiju osiguranja.

Prihod po osnovu kamata

Prihod po osnovu kamata se najvećim dijelom odnose na obračunate kamate na plasmane i kamate po obveznicama, evidentirane u obračunskom periodu u kome su nastale.

Rezervisanje sredstava za nastale prijavljene, a nelikvidirane štete

Rezervisanje za nastale prijavljene, a nelikvidirane štete vrši se na osnovu procjene iznosa svake pojedinačne štete osim za štete za koje, na osnovu raspoložive dokumentacije, nije moguće izvršiti takvu procjenu, a za koje se rezervacija vrši na osnovu prosječne likvidirane štete u odnosnoj vrsti osiguranja.

Rezervisane štete

Rezervisane štete obrazuju se u visini procijenjenog iznosa obaveza za nastale prijavljene, a neriješene štete, kao i za nastale neprijavljenе štete u tekućem obračunskom periodu.

Troškovi sprovođenja osiguranja

Troškovi sprovođenja osiguranja predstavljaju rashode za obavljanje djelatnosti osiguranja. Podijeljeni su na troškove pribave i troškove uprave. Troškovi pribave uključuju sve direktnе troškove koji nastaju kod zaključivanja ugovora o osiguranju, kao što su troškovi osoblja zaposlenog u prodaji, troškovi provizija. Troškovi uprave predstavljaju troškove sprovođenja osiguranja koji nisu direktno povezani sa zaključenjem ugovora o osiguranju.

Brčko-gas osiguranje d.d. Brčko
Napomene uz finansijske izvještaje na 31. decembar 2018. godine

Preračunavanje strane valute

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u KM po zvaničnom kursu koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunati su u KM po zvaničnom kursu utvrđenom za taj dan.

Nemonetarne stavke koje se vrednuju po principu istorijskog troška izraženog u stranoj valuti preračunate su po istorijskom kursu važećem na dan inicijalne transakcije.

Zvanični kursevi za EUR primjenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u KM su bili sljedeći:

Valuta	31.12.2018.	31.12.2017.
EUR	1,95583	1,95583
CHF	1,74208	1,67136

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrijednosti, odnosno po cijeni koštanja za sredstva izrađena u sopstvenoj režiji. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost uvećana za sve troškove koje se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema vrednuju se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za kumuliranu ispravku vrijednosti po osnovu amortizacije i za eventualne kumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se izračunava primenom linearne metode u toku procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava, uz primjenu slijedećih stopa:

Naziv	stope %
Nekretnine	1,30%
Kancelarijski namještaj	10,00% - 12,50%
Računarska oprema	20,00%
Ostala oprema	10,00% - 16,00%
Službena vozila	15,50%

Obračun amortizacije počinje od narednog mjeseca u odnosu na mjesec u kojem je sredstvo stavljen u upotrebu. Amortizacione stope se preispisuju svake godine radi obračuna amortizacije koja odražava stvarni utrošak ovih sredstava u toku poslovanja i preostali namjeravani vijek njihovog korišćenja.

Sredstvo se isknjižava iz evidencije u momentu otuđenja ili ukoliko se ne očekuju buduće ekonomске koristi od upotrebe tog sredstva. Dobici ili gubici po osnovu prodaje ili otpisa sredstva (kao razlika između neto prodajne vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti) priznaju se u bilansu uspjeha odgovarajućeg perioda.

Investicione nekretnine

Investicione nekretnine obuhvataju nekretnine koje Društvo drži radi uvećanja vrijednosti kapitala.

Inicijalno priznavanje investicionih nekretnina vrši se po njihovoj nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost uvećana za sve troškove koje se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nakon početnog priznavanja investicione nekretnine se vrednuju po fer vrijednosti, koju godišnje utvrđuju eksterni procjenitelji. Na osnovu člana 16 stava 2 Pravilnika o ulaganju sredstava društava za osiguranje, Društvo za osiguranje je obavezno da vrši procjenu vrijednosti svake pojedinačne nekretnine najmanje jednom godišnje, a najmanje jednom u tri godine obavezno je da procjena vrijednosti svake pojedinačne nekretnine bude izvršena od strane ovlašćenog procjenjivača. Fer vrijednost se zasniva na cijenama ponude na aktivnom tržištu korigovanim, ukoliko je neophodno, za specifičnosti sredstva. Promjene u fer vrijednostima investicionih nekretnina se evidentiraju u bilansu uspjeha kao dio ostalih prihoda, odnosno ostalih rashoda.

Finansijski instrumenti

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva uključuju dugoročne finansijske plasmane, potraživanja i kratkoročne finansijske plasmane, gotovinu i gotovinske ekvivalente. Društvo klasificira finansijska sredstva u neku od sljedećih kategorija: sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, investicije koje se drže do dospijeća, krediti (zajmovi) i potraživanja i sredstva raspoloživa za prodaju. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su sredstva stecena. Rukovodstvo Društva utvrđuje klasifikaciju finansijskih sredstava prilikom inicijalnog priznavanja. Finansijske obaveze uključuju dugoročne finansijske obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze. Društvo klasificira finansijske obaveze u dvije kategorije: obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale finansijske obaveze.

Metod efektivne kamate

Metod efektivne kamate je metod izračunavanja amortizovane vrijednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i raspodjele prihoda i rashoda od kamate tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskonтуje buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je prikladno, tokom kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Prihodi se priznaju na bazi efektivne kamate za dužničke instrumente, izuzev za one koji su iskazani po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumijevaju se novac u blagajni, sredstva na tekućim i deviznim računima kao i kratkoročni depoziti do tri meseca koje je moguće lako konvertovati u gotovinu i koji su predmet beznačajnog rizika od promjene vrijednosti.

Krediti (zajmovi) i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti (zajmovi) i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu klasificiraju se kao krediti (zajmovi) i potraživanja. Krediti (zajmovi) i potraživanja vrednuju se po amortizovanoj vrijednosti, primjenom metode efektivne kamate, umanjenoj za umanjenje vrijednosti po osnovu obezvrijedeњa. Prihod od kamate se priznaje primjenom metoda efektivne kamate, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje priznavanje prihoda od kamate ne bi bilo materijalno značajno.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivativna sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao finansijska sredstva naznačena po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, investicije koje se drže do dospjeća i krediti (zajmovi) i potraživanja. Nakon početnog priznavanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju priznaju se po njihovoj fer vrijednosti. Dobici ili gubici nastali po osnovu promjene fer vrijednosti priznaju se u okviru promjena na kapitalu, na računima nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu hartija od vrijednosti. Umanjenja za gubitke po osnovu obezvrijedeњa vrijednosti se priznaju direktno u bilansu uspjeha. U slučaju prodaje finansijskog sredstva raspoloživog za prodaju ili trajnog umanjenja vrijednosti, kumulativni dobitak ili gubitak, prethodno priznat u okviru kapitala, prenosi se na prihode i rashode perioda. Fer vrijednost finansijskih sredstava se u načelu utvrđuje prema tržišnoj vrijednosti ostvarenoj na Banjalučkoj berzi na dan bilansa stanja. Za sredstva za koja ne postoji aktivno tržište, fer vrijednost se utvrđuje korišćenjem tehnika procjene.

Tehnike procjene obuhvataju korišćenje posljednjih nezavisnih tržišnih transakcija između obavještenih, voljnih strana, ako su dostupne, poređenje sa aktuelnom fer vrijednošću drugog instrumenta koji je u značajnoj mjeri isti i analizu diskontovanog toka gotovine. Sredstva za koja ne postoji aktivno tržište i za

koja nije moguće realno utvrditi fer vrijednost vrednuju se po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za eventualne kumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti.

Umanjenja vrijednosti finansijskih sredstava

Na dan svakog bilansa stanja Društvo procjenjuje da li postoje objektivni dokazi da je došlo do umanjenja vrijednosti imovine finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava (osim sredstava iskazanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha). Obezvrjeđenje finansijskih sredstava se vrši kada postoje objektivni dokazi da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijskog sredstva, procjenjeni budući novčani tokovi sredstava izmjenjeni.

Obezvrjeđenje (ispravka vrijednosti) potraživanja vrši se indirektno za iznos dospjelih potraživanja koja nisu naplaćena u određenom periodu od datuma dospijeća za plaćanje, a direktno ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana. Promjene na računu ispravke vrijednosti potraživanja evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspjeha. Naplata otpisanih potraživanja knjiži se u bilansu uspjeha kao ostali prihod.

Obezvrjeđenje akcija, klasifikovanih kao finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, koje se ne kotiraju na Banjalučkoj berzi vrši se u slučaju značajnog ili dugotrajnog pada fer vrijednosti posmatrane akcije ispod njene knjigovodstvene vrijednosti. Prethodno prznati rashodi obezvrjeđenja po ovom osnovu se ne ukidaju kroz bilans uspjeha. Svako naknadno povećanje fer vrijednosti se priznaje direktno u okviru kapitala

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze po kreditima, inicijalno se priznaju po fer vrijednosti primljenih sredstava, umanjenoj za troškove transakcije.

Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metoda efektivne kamate. Trošak po osnovu kamata se priznaje u bilansu uspjeha obračunskog perioda.

Porezi

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa propisima o oporezivanju Republike Srpske. Konačni iznos obaveze poreza na dobitak utvrđuje se primjenom poreske stope od 10% na poresku osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu Društva. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspjeha koji se koriguje za razlike koje su definisane propisima o oporezivanju Republike Srpske.

Republički propisi ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle između knjigovodstvene vrijednosti sredstva i obaveza u finansijskim izvještajima i njihove odgovarajuće poreske osnovice korišćene u izračunavanju oporezivog dobitka. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike, dok se odložena poreska sredstva priznaju u mjeri u kojoj je vjerovatno da će oporezivi dobici biti raspoloživi za korišćenje odbitnih privremenih razlika.

Odloženi porez se obračunava po poreskim stopama za koje se očekuje da će se primjenjivati u periodu kada se sredstvo realizuje ili obaveza izmiruje. Odloženi porez se knjiži na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, i u tom slučaju se odženi porez takođe raspoređuje u okviru kapitala

Primanja zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Bosni i Hercegovini, Društvo je u obavezi da plaća doprinose fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Društvo je, takođe, obavezna da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose. Društvo nije uključeno u druge oblike penzijskih planova i nema nikakvih obaveza po ovim osnovama.

4. Značajne računovodstvene procjene

Sastavljanje finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Društva da vrši procjene i koristi pretpostavke koje mogu da imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, tekućim i očekivanim uslovima poslovanja i ostalim raspoloživim informacijama na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procjenjenih iznosa.

Najznačajnija područja koja od rukovodstva zahtijevaju vršenje procjene i korišćenje pretpostavki predstavljena su u daljem tekstu:

a) Korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme

Društvo procjenjuje preostali korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svake poslovne godine. Procjena korisnog vijeka nekretnina, postrojenja i opreme je zasnovana na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promjenama ekonomskih i industrijskih faktora.

Ukoliko se sadašnja procjena razlikuje od prethodnih procjena, promjene u poslovnim knjigama Društva se evidentiraju u skladu sa MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procijena i greške“. Ove procjene mogu da imaju materijalno značajan efekat na knjigovodstvenu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme kao i na iznos amortizacije tekućeg obračunskog perioda.

b) Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan bilansa stanja, Društvo vrši pregled knjigovodstvene vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine i procjenjuje da li postoje indikacije za umanjenje vrijednosti nekog sredstva. Prilikom procjenjivanja umanjenja vrijednosti, sredstva koja gotovinske tokove ne generišu nezavisno dodjeljuju se odgovarajućoj jedinici koja generiše novac. Naknadne promjene u dodjeljivanju jedinici koja generiše novac ili u vremenu novčanih tokova mogu da utiču na knjigovodstvenu vrijednost odnosne imovine.

c) Ispravka vrijednosti potraživanja

Društvo obračunava obezvrijđenje sumnjivih i spornih potraživanja u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu procjenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija društva za osiguranje („Službeni glasnik RS“, broj 10/09), i u skladu sa Pravilnikom o izmjenama i dopunama pravilnika o načinu procjenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija društva za osiguranje („Službeni glasnik RS“ broj 91/14 od 15.10.2014. godine) i kao i na osnovu procjene rukovodstva Društva zasnovane na istorijskom iskustvu. Rukovodstvo vjeruje da nije potrebna dodatna ispravka vrijednosti potraživanja, izuzev one već prikazane u finansijskim izvještajima.

d) Rezervisane štete

Rezervisane štete obrazuju se u visini procijenjenog iznosa obaveza za nastale prijavljene a neriješene štete, kao i za nastale neprijavljene štete u tekućem obračunskom periodu.

5. Prihodi od premija saosiguranja, reosiguranja neživotnih osiguranja

Prihodi od premija neživotnih osiguranja	2018. u KM	2017. u KM
Obavezno osiguranje od autoodgovornosti	12.526.737	12.516.080
Osiguranje motornih vozila (auto-kasko)	1.447.201	1.475.304
Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	533.099	511.091
Granično osiguranje od autoodgovornosti	216.810	197.397
Osiguranje od posljedica nesretnog slučaja – OLN	365.889	259.971
Osiguranje putnika u motornom vozilu – AN	204.810	216.933
Osiguranje imovine - provalna krađa i razbojništvo	59.273	59.540
Osiguranje imovine - objekti u izgradnji tar. VII	237.206	139.053
Ostali prihodi od premije osiguranja	441.406	484.446
Ukupno prihodi od premija, saosiguranja, reosiguranja neživotnih osiguranja:	16.032.431	15.859.815

U 2018. godini, ukupno je izdato 84.307 polisa od čega je 42.858 polisa osiguranja odgovornosti za motorna vozila.

6. Drugi prihodi

Drugi prihodi	2018. u KM	2017. u KM
Prihod od provizije reosiguranja	42.357	46.262
Prihod od regresa	275.287	107.999
Prihod od zakupnina	17.242	9.750
Prihodi po ostalim osnovama	137.846	143.381
Ukupno drugi prihodi:	472.732	307.392

7. Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose

Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose	2018. u KM	2017. u KM
Doprinos Zaštitnom fondu	213.366	202.909
Ostali rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose	54.147	50.902
Vatrogasni doprinos	47.474	47.769
Doprinos za preventive	104.294	139.789
Rezervacije za rentu	21.720	26.698
Ukupno dugoročna rezervisanja i fukncionalne doprinose:	441.001	468.067

Doprinos za preventivu obuhvata izdvojena sredstva za preventivu koja se obrazuje izdvajanjem iz bruto premije svih vrsta osiguranja, a vatrogasni doprinos predstavlja obavezni doprinos za zaštitu od požara, obračunat u skladu sa zakonima kojima je uređena zaštita od požara u Republici Srpskoj i Federaciji BiH. Doprinos Zaštitnom fondu obuhvata doprinos Fondu za nakandu šteta RS i doprinos Zaštitnom fondu FBIH.

8. Naknade šteta, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja

Naknade šteta, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja	2018. u KM	2017. u KM
Naknade šteta, osiguranih suma, drugih ugovorenih iznosa i udjeli u štetama neživotnih osiguranja	6.647.308	5.958.330
Rashodi po osnovu premija i provizija saosiguranja, reosiguranja i retrocesija neživotnih osiguranja	909.187	596.248
Rezervisanja za štete, udjele u štetama i ostala rezervisanja po osnovu neživotnih osiguranja	511.147	476.005
Ukupno naknade šteta, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja:	8.067.642	7.030.583

Vrsta štete	2018. u KM	2017. u KM
Štete po osnovu auto odgovornosti	4.747.148	4.067.104
Štete op osnovu graničnog osiguranja	12.190	48.191
Štete po osnovu imovinskog osiuranja	507.573	168.838
Štete po osnovu auto kasko osiguranja	1.158.566	1.460.363
Štete po osnovu kolektivne nezgode	155.221	171.069
Štete po osnovu auto nezgode	19.260	20.814
Štete po osnovu puničkog zdravstvenog osiuranja	47.350	21.291
Štete po osnovu osiguranja putnika u javnom prevozu	-	660
Ukupno:	6.647.308	5.958.330

U toku 2018. godine je isplaćeno 2.193 šteta. Sve obrađene štete su u toku 2018. isplaćene.

9. Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi

Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi	2018. u KM	2017. u KM
Nematerijalni troškovi	635.912	1.036.968
Troškovi proizvodnih usluga, reklame i propagande	788.104	759.250
Troškovi materijala, goriva i energije	476.006	544.957
Troškovi poreza i doprinosa	199.101	213.385
Troškovi provizija	25.791	36.830

Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi	2018. u KM	2017. u KM
Ukupno troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi:	2.124.914	2.591.390

10. Troškovi bruto zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

Troškovi bruto zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	2018. u KM	2017. u KM
Troškovi bruto zarada i naknada zarada	1.548.376	1.551.047
Ostali lični rashodi i naknade	81.511	125.080
Ukupno troškovi bruto zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi:	1.629.887	1.676.127

11. Finansijski prihodi

Finansijski prihodi	2018. u KM	2017. u KM
Prihodi od kamata	249.255	231.538
Pozitivne kursne razlike	85.134	29
Prihodi od diskonta obveznica	109.033	109.839
Ostali finansijski prihodi	4.175	2.545
Ukupno finansijski prihodi:	447.597	343.951

U toku 2018.g. društvo je ostvarilo prihod od kamate u iznosu od 249.255 KM koje se najvećim dijelom odnosi na kamate na deponovana slobodna novčana sredstva kod banaka u iznosu od 10.072.685 KM. Kamatna stopa se kretala od 0,1% do 2,10%. Pozitivne kursne razlike su nastale promjenom kursa dolara koji se nalaze na deviznom računu i na oričenim depozitimima a u toku 2018. godine su iznosile 85.134 KM. Ostali finansijski prihod se odnosi na dikont obveznica.

12. Ostali rashodi

Ostali rashodi	2018. u KM	2017. u KM
Ostali otpisi potraživanja	247.329	281.215
Gubici po osnovu rashodovanja investicionih nekretnina	-	9.556
Otpisi potraživanja ostalih osiguranja	32.352	5.176
Kazne, penali i naknade šteta	7.557	114.370
Ostali nepomenuti rashodi	2.022	167
Ukupno ostali rashodi:	289.260	410.484

13. Porez na dobit

Porez na dobit	2018. u KM	2017. u KM
Dobitak prije oporezivanja	4.647.773	5.107.857
Korekcija za poreske svrhe	28.159	775.764
Poreska osnovica	4.675.932	5.883.621
Obračunati porez (po stopi od 10%)	467.593	588.362
Tekući porez na dobit:	467.593	588.362

14. Zarada po akciji

Zarada po akciji	2018. u KM	2017. u KM
Dobitak obračunskog perioda	4.180.180	4.519.405
Prosječan broj akcija	6.200	6.200
Ukupno zarada po akciji:	674,22	728,95

15. Nekretnine, postrojenja i oprema

Opis	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Investicione nekretnine	Ukupno
N A B A V N A V R I J E D N O S T				
Stanje na dan 01.01. 2017.	465.790	910.384	3.975.720	5.351.894
Nabavka	292.942	335.861	-	628.803
Prodaja i rashodovanje	(6.240)	(242.200)	-	(248.440)
Stanje na dan 31.12.2017./01.01.2018.	752.492	1.004.045	3.975.720	5.732.258
Nabavka	-	273.435	30.053	303.488
Prodaja i rashodovanje	-	(28.000)	(250.000)	(278.000)
Stanje na dan 31.12.2018.	752.492	1.249.480	3.755.773	5.757.745
I S P R A V K A V R I J E D N O S T I				
Stanje na dan 01.01. 2017.	59.323	306.487	-	365.810
Amoritzacija	18.181	99.248	-	117.429
Otuđenja i rashodovanja	-	(52.300)	-	(52.300)
Stanje na dan 31.12.2017./01.01.2018.	77.504	353.435	-	430.939
Amortizacija	20.621	120.614	-	141.235
Otuđenja i rashodovanja	-	(28.000)	-	(28.000)
Stanje na dan 31.12.2018.	98.125	446.049	-	544.174
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2017. godine	674.988	650.610	3.975.720	5.301.318
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2018. godine	654.367	803.431	3.755.773	5.213.571

Nabavka opreme u 2018. godini u iznosu od 335.861 KM u najvećem dijelu se odnosi na nabavku automobila koji su u međuvremenu i prodani.

16. Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročni finansijski plasmani	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	1.550.000	1.250.000
Dugoročni finansijski plasmani u zemlji	1.200.000	-
Dugoročni finansijski plasmani u inostranstvu	4.718.849	-
Finansijska sredstva koja se drže do roka dospijeća	2.850.477	2.758.884
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	116.027	116.661
Ostali dugoročni finansijski plasmani	300.896	312.933
Ukupno dugoročni finansijski plasmani:	10.736.249	4.438.478

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su data u narednoj tabeli:

Obveznice	Oznaka HOV	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Republika Srpska	RSRS-O-A	259.586	302.903
Republika Srpska	RSDS-O-D	141.545	-
Republika Srpska	RSRS-O-B	-	166.007
Republika Srpska	RSBD-O-D	485.867	150.000
Republika Srpska	R7RS-O-D	251.842	553.114
Republika Srpska	RSRS-O-E	388.849	282.093
Republika Srpska	RSRS-O-F	80.844	434.035
Republika Srpska	RSBD-O-I	34.522	121.666
Republika Srpska	RSRS-O-C	29.339	40.658
Republika Srpska	RSRS-O-G	80.664	38.040
Republika Srpska	RSRS-O-H	442.193	11.476
Republika Srpska	RSRS-O-I	73.371	78.636
Federacija BiH	FBIHK1B	294.503	293.653
Federacija BiH	FBIHK1A	101.705	101.128
Federacija BiH	FBIHK1S	13.459	13.486
Federacija BiH	FBIHK21A	100.020	100.039
Kanton Sarajevo	KNTSK	22.573	29.621
Federacija BiH	FBIHK1D	19.826	22.533

Obveznice	Oznaka HOV	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Federacija BiH	FBIHK1E	29.769	19.796
Ukupno finansijska sredstva koja se drže do roka dospjeća:		2.850.477	2.758.884

17. Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci

Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Potraživanja po osnovu premije neživotnih osiguranja	1.330.068	1.231.476
Ostali kupci i ostala potraživanja	188.457	236.386
<i>Ispravka vrijednosti potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci</i>	(360.655)	(122.680)
Ukupno potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci:	1.157.870	1.345.182

18. Druga potraživanja

Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Potraživanja od kupaca za kamate	268.103	265.051
Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju	2.535	897
Potraživanja od biroa ZK	1.453	1.492
Ostala potraživanja	1.346.266	1.332.707
<i>Ispravka vrijednosti potraživanja</i>	(392.559)	(426.318)
Ukupno potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci:	1.225.798	1.173.829

19. Kratkoročni finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Kratkoročni krediti u zemlji		
Nešković d.o.o. Bijeljina	1.000.000	1.000.000
Kratkoročni depoziti		
UniCredit Bank a.d. Banja Luka	400.000	500.000
Nova banka a.d. Bijeljina	300.000	941.150
Raiffeisen d.d. Sarajevo	949.972	1.661.327
Raiffeisen d.d. Tuzla	700.000	-
Sparkasse Bank a.d. Sarajevo	-	1.166.481
Pavlović Internacional banka a.d. Bijeljina	1.500	2.623
NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka	500.000	500.000
NLB banka d.d. Tuzla	-	1.000.000
ZirratBank BH d.d.	-	1.400.000
Sberbank a.d. Banja Luka	900.000	1.500.000
Sberbank d.d. BH	600.000	-
Komercijalna banka a.d. Banja Luka	2.365	500.000
Addiko bank a.d. Banja Luka	-	-
UniCredit Bank d.d.	-	333.929
Kratkoročni finansijski plasmani – povezana pravna lica		
Transjug L d.o.o. Donji Žabar	460.000	460.000
<i>Ispravka vrijednosti</i>	-	(1.000)
Ukupno kratkoročni finansijski plasmani:	5.813.837	10.964.510

20. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Žiro računi	1.129.040	1.539.984
Blagajna	797,16	-
Devizni računi	8.387	3.894

Gotovina i gotovinski ekvivalenti	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Ukupno gotovina i gotovinski ekvivalenti:	1.138.224	1.543.878

21. Aktivna vremenska razgraničenja

Aktivna vremenska razgraničenja	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Aktivna vremenska razgraničenja po osnovu reosiguranja	169.861	118.388
Rezervisane štete na teret reosiguranja	369.753	369.753
Aktivna vremenska razgraničenja po ostalim osnovama	138.153	13.664
Ukupno aktivna vremenska razgraničenja:	677.767	501.805

22. Kapital

Osnovni kapital Društva na dan 31.12.2018. godine u iznosu od 6.200.000 KM (31.12.2017. godine u iznosu od 6.200.000 KM) sastoji se od akcija, nominalne vrijednosti KM. Pregled akcionara na dan 31.12.2018. godine dat je u tabeli:

Naziv akcionara	% učešća
Brčko Gas d.o.o. Brčko	99,89
Kožić Đorđe	0,11
Ukupno:	100,00

23. Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih	42.723	33.861
Rezervisanja za sudske sporove i ostala dugoročna rezervisanja	418.821	425.472
Ukupno dugoročna rezervisanja:	461.544	459.333

24. Obaveze za poreze, doprinose i druge kratkoročne obaveze

Obaveze za poreze, doprinose i druge kratkoročne obaveze	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Obaveze za porez po odbitku	2.193	1.595
Obaveze za dividende po osnovu običnih akcija	440.032	550
Ukupno obaveze za poreze, doprinose i druge kratkoročne obaveze:	442.225	2.145

25. Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Prenosne premije neživotnih osiguranja	8.278.713	8.330.865
Rezervisane štete neživotnih osiguranja	5.525.439	4.904.697
Druga pasivna vremenska razgraničenja	98.711	126.488
Ukupno pasivna vremenska razgraničenja:	13.902.863	13.362.050

Prenosne premije neživotnih osiguranja po vrsti:	31.12.2018.	31.12.2017.
Auto-odgovornost	6.283.913	6.538.683
Osiguranje odgovornosti-CMR	55.275	52.715
Auto-nezgoda	101.519	107.971
Osiguranje lica od nezgode	271.439	154.672
Osiguranje putnika u javnom prevozu	15.847	16.150
Transport	2.267	501
Požar	446.520	412.646
Odgovornost	26.106	41.250
Ostale vrste imovine	335.294	230.699
Osiguranje plovila	287	-
Odgovornost plovils	20	20
IMOVINA UKUPNO	810.495	685.117
AUTO-KASKO	773.454	752.016
GRANIČNO OSIGURANJE	4.891	2.121
PUTNO ZDRAVSTVENO OSIG.	22.046	21.419
UKUPNO	8.278.713	8.330.865

26. Transakcije sa povezanim pravnim licima

U okviru svojih redovnih poslovnih aktivnosti Društvo obavlja transakcije sa povezanim licima. U toku 2018. i 2017. godine obavljene su sljedeće transakcije sa povezanim pravnim licima:

Bilans stanja	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
AKTIVA		
Potraživanja		
Brčko-gas d.o.o.	1.105.387	1.120.713
Transjug L d.o.o.	492.711	492.711
Kojić Đorđe	163	-
MKD Brčko-gas osiguranje d.o.o.	1.182.360	23.486
	2.780.621	1.636.910
PASIVA		
Obaveze		
Brčko-gas d.o.o.	(449.978)	(32.816)
Kojić Đorđe	-	(550)
	(449.978)	(33.366)
Neto aktiva:	2.330.643	1.603.544

Bilans uspjeha	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Prihodi:		
Brčko-gas d.o.o.	111.997	133.420
Transjug L d.o.o.	-	9.014
Kojić Đorđe	363	363
MKD Brčko-gas osiguranje d.o.o.	157.379	66.872
Ukupni prihodi:	269.739	209.669
Rashodi:		
Brčko-gas d.o.o.	(951.230)	(961.366)
Kojić Đorđe	(13.200)	(13.987)

Bilans uspjeha	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
MKD Brčko-gas osiguranje d.o.o.	(30.223)	(2.900)
Ukupno rashodi:	(994.653)	(978.253)
Neto rezultat:	(724.914)	(768.584)

27. Upravljanje rizicima osiguranja

Društvo zaključuje aktivne ugovore o osiguranju kojima se rizik od osiguranja prenosi sa klijenta na Društvo, kao i pasivne ugovore o reosiguranju kojima se rizik osiguranja prenosi sa Društva na reosiguravatelje.

Po svojoj prirodi svaki pojedinačan rizik osiguranja je slučajan i nepredvidiv. Kod pružanja jedne ili više vrsta osiguranja, osnovni rizik proizilazi iz činjenice da ukupna šteta i naknada šteta plaćena po ugovoru predu iznos premije ili preuzetih obaveza po pojedinom riziku, zbog učestalosti ili veličine šteta. Upravljanje rizikom osiguranja ima za cilj da omogući Društvu ostvaranje dobiti na način da se ne ugroze osnovni interesi osiguranika, korisnika osiguranja i drugih povjerilaca, kao ni stabilnost poslovanja. Društvo neprekidno prati sopstvenu izloženost riziku osiguranja, što obuhvata prepoznavanje, procjenjivanje i mjerjenje rizika, te na osnovu toga donošenje odgovarajućih odluka i preuzimanje konkretnih aktivnosti.

28. Upravljanje finansijskim rizicima

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

Poslovanje Društva je izloženo različitim finansijskim rizicima, kao što su kreditni rizik i rizik likvidnosti. Upravljanje finansijskim rizicima je usmjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih efekata na finansijske performanse Društva u uslovima nepredvidivosti kretanja na finansijskim tržištima.

Društvo ne koristi finansijske instrumente zaštite od efekata finansijskih rizika na poslovanje obzirom da takvi instrumenti nisu u široj upotrebi, niti postoji organizovano tržište ovih instrumenata u Republici Srbiji.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Društvu izmire u potpunosti i na vrijeme, što bi moglo dovesti do finansijskog gubitka Društva. Kreditni rizik obuhvata dugoročne finansijske plasmane, kratkoročne finansijske plasmane i potraživanja.

Na osnovu javno dostupnih finansijskih informacija i internih istorijskih podataka o saradnji, Društvo vrši određivanje boniteta za pojedinačnog poslovnog partnera. Na osnovu procjenjenog boniteta utvrđuje se iznos maksimalne kreditne izloženosti za pojedinačnog poslovnog partnera, u skladu sa poslovnom politikom usvojenom od strane rukovodstva Društva.

Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika, obzirom da se plasmani i njegova potraživanja odnose na veći broj kupaca.

Rizik likvidnosti

Rukovodstvo Društva upravlja rizikom likvidnosti na način koji mu obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava svoje obveze. Rizikom likvidnosti se upravlja održavanjem odgovarajućih novčanih rezervi, praćenjem planiranih i stvarnih novčanih tokova i održavanjem adekvatnog odnosa dospjeća finansijskih sredstava i obveza.

Upravljanje rizikom kapitala

Upravljanje rizikom kapitala služi rukovodstvu Društva da očuva mogućnost poslovanja po principu stalnosti poslovanja, istovremeno maksimizirajući prinose vlasnicima i drugim interesnim stranama putem optimizacije odnosa duga i kapitala.

Rukovodstvo Društva analizira kapital kroz pokazatelj zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto zaduženosti i ukupnog kapitala. Neto zaduženost se obračunava tako što se ukupne finansijske obaveze, kratkoročne i dugoročne, umanjuje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupan kapital predstavlja zbir svih kategorija kapitala prikazanih u bilansu stanja i neto zaduženosti.

Obzirom da Društvo nema obaveza po kreditima, Društvo ne analizira kapital kroz pokazatelj zaduženosti.

29. Poreski propisi

Poreski sistem Bosne i Hercegovine je u procesu kontinuirane revizije i izmjena. Međutim, još uvijek postoje različita tumačenja poreskih propisa. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima.

Poreski propisi RS obuhvataju propise vezano za cijene transfera između povezanih pravnih lica. Važeći propisi definišu princip jednakih uslova odnosno da se transakcije sa povezanim pravnim licima obavljaju po istim uslovima kao i sa trećim licima, kao i metode utvrđivanja transferrnih cijena. Stoga se može očekivati da će poreski organi inicirati detaljnu kontrolu transferrnih cijena.

Da bi osigurali da oporeziva dobit i/ili carinska vrijednost uvezene robe ne sadrži materijalno značajne greške zbog efekata transferrnih cijena između povezanih pravnih lica Uprava Društva vjeruje da je tumačenje važećih zakona ispravno.

U 2018. godini Društvo nije imalo poreskih kontrola.

30. Mišljenje ovlaštenog aktuara

U skladu sa Zakonom o društvima za osiguranje, ovlašćeni aktuar Vanja Dragičević je u svom izvještaju izrazio pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima i godišnjem izvještaju o poslovanju Društva za 2018. godinu.

31. Događaji nakon datuma izvještavanja

Nakon 31. decembra 2018 godine – datuma izveštavanja, do dana odobrenja ovih finansijskih izvještaja ne postoje događaji koji bi prouzrokovali korekciju ovih finansijskih izvještaja, kao i događaji koji su materijalno značajni za objavljivane u ovim finansijskim izvještajima.

32. Usaglašavanje potraživanja i obaveza

Društvo je izvršilo usaglašavanje svojih potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2018. i 2017. godine. U postupku usaglašavanja sa poslovnim partnerima, nisu utvrđena materijalno značajna neusaglašena potraživanja i obaveze.

Odgovorno lice

Brčko-gas osiguranje d.d. Brčko

Napomene uz finansijske izvještaje na 31. decembar 2018. godine